

Test z fonetiky a fonologie současné polštiny
(počet úkolů v jednotlivých částech testu neodpovídá
počtu úkolů v jeho konečné variantě)

1. Přepište následující text do fonetické transkripce (podrobná varianta – označujeme všechny kontextově podmíněné změny a mezislovní asimilace; přepište ve varšavské výslovnosti)

Dzieciństwo miałem urocze i przyjemne. We wczesnej młodości było już inaczej. Zamiast ciepła uczuć rodzicielskich czekała mnie twarda rzeczywistość. Ciekaw jestem, jak upłynie mi wiek średni i starość. Czy przyniesie mi pocieszenie czy też rozczarowanie. Na to pytanie nie ma jednak odpowiedzi.

2. Určete uvedené samohlásky a souhlásky podle všech zákl. i vedlejších kritérií, použijte polské terminologie (5 kritérií u souhlásek, 4 u samohlásek)

- a) a
- b) k´
- c) ŋ
- d) ń
- e) r

3. Určete opozice, jež se vyskytují v následujících slovech (vzor: *szyna* : *syna*, *dásňovost* : *dentálnost* nebo *dziąsłowość* : *zębowość*)

- a) *sad* : *zad*
- b) *rak* : *lak*
- c) *ciec* : *siec*

4. Uved'te všechny alofony vyznačených foménů, které se vyskytují v uvedených řadách slov, použijte znaků fonetické transkripce (vzor: *drogi*, *diadem* - *d*, *d'*)

- a) *igła*, *inny*
- b) *dar*, *drzewo*, *diabeł*
- c) *nowy*, *blizn*, *Kongo*

5. Dopln'te polské termíny

- a) dutina ústní
- b) mluvidla

- d) měkké patro
 e) neznělé souhlásky
 f) asimilace artikulačního místa

6. Nazvěte odborným termínem (v odpovědi uveďte termín, nikoli popis daného jevu; vzor: nos [nos] – nagłos)

- a) změnu v koncové pozici ve slově: łód [lut]
 b) kontextově podmíněnou změnu vokálu: mama [māma]
 c) označenou pozici ve slově: [stól]
 d) následující typ fonologické opozice: stoku : stogu

7. Označte přízvuk v následujících slovech (vzor: fonológia)

- a) opowiadalibyśmy
 b) muzeum
 c) podręcznik
 d) matematyka
 e) opera

8. Přepište v obou typech výslovnosti (podrobná varianta transkripce !)

- a) Kot Adama leżał pod oknem.
 b) Dług Łukasza nie jest duży.

Wymowa warszawska:

- a)
 b)

Wymowa krakowsko-poznańska:

- a)
 b)

9. Doplňte tabulku dle vzoru

wyraz	litery	głoski	transkrypcja
<i>przez</i>	5	4	<i>[pšes]</i>
nisko			
młodzieniec			

ciężki			
wierzyć			
pędzić			